

Magyarország segít

L. SIMON LÁSZLÓ | A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM
FŐIGAZGATÓJA

Az utóbbi két hétben döbbenetes képeket láthattunk a Törökországot és Szíriát sújtó földrengésről. Összedőlt házak, holttestek, sebesültek mindenütt. Felemelő volt viszont látni a mentőakciókban részt vevők munkáját, ahogyan a romok alól életben lévő csecsemőket, gyermekeket, felnőtteket sikerült kimenekíteni. Megkönnyeztük, ahogyan imádkozó emberek adták kézzel kézre az összedőlt házból kihozott, rugdalózó, meztelen csecsemőt, vagy ahogyan a reményit táplálták kezüket kintről szorongatva azokban, akikhez még nem jutottak el a téglánként, kődarabonként haladó segítők. Az emberiség ilyenkor a jobbik arcát képes megmutatni: félretéve a politikai, vallási ellentéteket segítik egymást, imádkoznak, mindent megtesznek a közös túlélésért.

Bárcsak ugyanezt tapasztalnánk meg a háborús konfliktusok kezelésében is! A sok tízezer áldozatot követelő orosz–ukrán háború esetében sincs különbség a fiaikat és lányukat sirató ukrán és orosz édesanyák, a férjüket gyászoló feleségek között. Tudomásul kell vennünk: nincs különbség civil és katonai áldozat között, minden embereszesítés egyaránt fájdalmas és elfogadhatatlan. Így van ez még akkor is, ha nekünk, magyaroknak nyilván a kárpátaljai testvéreink értelmetlen halála a legkeservesebb.

Naponta kellene az egész Nyugatnak világra kiáltania békevágyát, a politikai taktikázás, mérlegelés és esélylatolgatás helyett azért tenni, hogy mihamarabb béketárgyalások kezdődjenek, hogy újra értelmes életet lehessen élni keleti szomszédunknál. Azon nem csodálkozom, hogy hallgat a nyugati politikai elit, sőt szemforgató módon Putyin-bérencnek titulálja a békéért folyamatosan felszólaló magyar vezetést. De miért van csöndben Európa nyugati felének szellemi elitje? Miért lapítanak az újságírók, a művészek, a médiaszemélyiségek? Hol vannak a Nobel-békedíjasok, miért nem közvetítenek, miért nem állnak ki a háború

azonnali beszüntetése és a béketárgyalások megkezdése mellett? Félek, hogy a költői kérdésemre adandó válasz kiábrándító lenne.

A mostani tragikus földrengés és a szomszédunkban zajló háború az emberi élet mellett a kulturális örökséget sem kímélte. Bár még nem látjuk az adatokat, már most egyértelmű, hogy a törökországi és a szíriai oldalon is jelentős régészeti és építészeti emlékek mentek tönkre, múzeumok, gyűjtemények kerültek végveszélybe. Ukrajnában a háború kitörésekor a magyar múzeumok is próbáltak segíteni a műkincsek mentésében, a Magyar Nemzeti Múzeum munkatársai gyűjtést szerveztek a kárpátaljai magyaroknak. A háború lezárása után is bőven lesz teendő. Ugyanez igaz a természeti katasztrófával érintett törökországi és szíriai területeken: az emberek mentése után

azonnal neki kell állni az újjáépítésnek, a történeti és kulturális elemek felmérésének és mentésének. Csak néhány példa: a gaziantepi és az aleppói vár, rengeteg régészeti helyszín, örmény, melkita, görögkeleti templomok sérültek meg és vannak veszélyben. A Nemzeti Múzeumban már most készülünk a segítségnyújtásra, hiszen élő, aktív kapcsolataink vannak a török múzeumokkal. Hét évtizednyi béke elkényelmesített bennünket, pedig a hazai közgyűjteményekben is fel kell készülnünk a haváriahelyzetekre, katonai konfliktusokra, terrortámadásokra vagy a „klímaaktivisták” által nyugaton már végrehajtott százalmas gerillaakciókra. Az első az emberélet, de rögtön utána a közös kultúránk védelme, műtárgyaink menekítése következik. A nemzet múzeumának munkatársai kapcsolatban vannak az egyik gaziantepi múzeum igazgatójával is, aki az első napokban csak annyit üzent nekünk: „Imádkozzatok értünk!” Ám amint befejeződik az emberek mentése, fel fogják mérni, milyen segítségre van szükségük. Számíthatnak ránk. Magyarország segít.

*„Miért van
csöndben Európa
nyugati felének
szellemi elitje?”*